

Bryssel, 15. kesäkuuta 2026
(OR. en)

9807/1/26
REV 1 ADD 3

Toimielinten välinen asia:
2025/0240 (COD)

COH 94
SOC 294
AGRI 428
AGRIFIN 104
PECHE 208
FIN 759
JAI 674
SAN 356
CODEC 1038
CADREFIN 248
POLGEN 139
IA 142

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 sekä asetuksen (EU) 2023/955 ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 muuttamisesta (kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskeva asetus)

– Osittainen yleisnäkemys
= *Latvian, Liettuan ja Viron lausuma*

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston istunnon pöytäkirjaan merkittävä Latvian, Liettuan ja Viron lausuma.

LATVIAN, LIETTUAN JA VIRON LAUSUMA

Venäjän ja Valko-Venäjän vastaisten raja-alueiden kohtaamien haasteiden tunnustaminen ja niihin vastaaminen kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskevasta paketista ja seuraavasta monivuotisesta rahoituskehystä käytävien neuvottelujen yhteydessä

Latvia, Liettua ja Viro panevat merkille edistymisen monivuotista rahoituskehystä koskevasta paketista käytävissä neuvotteluissa. Olemme edelleen täysin sitoutuneita tukemaan puheenjohtajavaltioiden Kyproksen ja Irlannin työtä, jotta sopimukseen päästäisiin kuluvana vuonna.

Merkittäviä huolenaiheita on kuitenkin edelleen sen osalta, kuinka tarkkaan ehdotettu kehys ottaa huomioon Euroopan unionin itäisten raja-alueiden, erityisesti Venäjän ja Valko-Venäjän vastaisten raja-alueiden, haasteet.

Komissio hyväksyi 18. helmikuuta 2026 tiedonantonsa ”Vahvat alueet turvallisen Euroopan suojana”. Siinä todetaan, että Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan vastaisella rajalla sijaitsevilla NUTS 2 -alueilla on erityisiä turvallisuuteen, talouteen ja väestörakenteeseen liittyviä haasteita, jotka johtuvat Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta, hybridiuhkista ja perusteellisesti muuttuneesta geopoliittisesta ympäristöstä. Tiedonannon mukaan ”*alueet, joihin turvallisuusympäristön heikkeneminen eniten vaikuttaa ja joihin kohdistuu suurin perinteisten sotilaallisten toimien riski, sijaitsevat Venäjän ja Valko-Venäjän vastaisilla ulkorajoilla*”. Näihin haasteisiin vastaaminen tapahtuu kilpailukykyyn, innovointiin, yhteiskunnalliseen hyvinvointiin ja kestävään sosioekonomiseen kehitykseen tehtävien pitkän aikavälin investointien kustannuksella. Tiedonannossa korostetaan perustellusti, että mainittujen alueiden häiriönsietokyvyn ja vaurauden lisääminen on strateginen investointi Euroopan turvallisuuteen ja vakauteen.

Useisiin lainsäädäntöehdotuksiin on sisällytetty viittauksia tiedonantoon ja itäisten raja-alueiden kohtaamiin haasteisiin, mutta kyseiset säännökset eivät vielä heijasta riittävän hyvin näiden haasteiden laajuutta, jatkuvuutta ja ainutlaatuisuutta.

Itäisten raja-alueiden tarpeet ja olosuhteet ovat ainutlaatuisia, ja Viron, Latvian ja Liettuan itäisten raja-alueiden haasteet ovat suuremmat kuin mihin voidaan kohtuudella vastata pelkästään kansallisilla talousarvioilla. Näiden alueiden on selviydyttävä kasvavista turvallisuus-, resilienssi- ja varautumiskustannuksista ja väestöön kohdistuvista vaikutuksista ja turvattava samalla taloudellinen elinvoimaisuutensa, sosiaalinen yhteenkuuluvuutensa ja pitkän aikavälin kehitysnäkymänsä. Ilman tehokkaampia toimia nämä paineet uhkaavat syventää alueellisia eroja ja heikentää unionin ulkorajoilla sijaitsevien alueiden vetovoimaa ja kilpailukykyä. Tässä yhteydessä on erittäin tärkeää lieventää näitä haasteita asianmukaisesti.

Sen vuoksi olemme edelleen sitä mieltä, että Venäjään ja Valko-Venäjään rajoittuvat alueet tarvitsevat parempaa näkyvyyttä koko tulevassa lainsäädäntökehelyssä sekä EU-tason lisätukea ja riittävää talousarviotukea monivuotisen rahoituskehelyksen puitteissa. Vaarana on, että kehys, jossa tunnustetaan nämä haasteet mutta ei tarjota oikeasuhtaisia vastauksia, ei täytä unionin strategisia tavoitteita.

Baltian maat kuuluvat edelleen jäsenvaltioihin, joille on ehdotettu alhaisimpia korvamerkittyjä hehtaarikohtaisia määriä. **Kun otetaan huomioon mainitut haasteet ja lisäinvestoinnit, jotka ovat tarpeen EU:n itäisten raja-alueiden turvallisuuden ja resilienssin vahvistamiseksi, on tärkeää jatkaa suorien tukien ulkoista lähentymistä alueidemme elintarviketurvan ja resilienssin varmistamiseksi.** Tätä kysymystä olisi käsiteltävä vastaavasti.

Näistä syistä Viro, Latvia ja Liettua katsovat, että tarvitaan lisätoimia sen varmistamiseksi, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehelyssä Venäjän ja Valko-Venäjän raja-alueiden realiteetit otetaan huomioon tasapainoisemmin ja uskottavammin.